

CENĂZEANUL

◆ Ziar de informare socio-culturală ◆ Nr. 1 anul IV (1996) ◆

VIAȚA ASOCIAȚIEI

Pe marginea unei adunări generale

(Con vorbire cu domnul VIOREL MATEI, președintele S.A. „MORISENA” Cenad la un final de an calendaristic)

La începutul lunii ianuarie a.c. la sediul S.A. „Morisena” Cenad a avut loc adunarea generală în care au fost analizate pe bază de bilanț realizările și neîmplinirile din perioada precedentă și au fost jalonate liniile de dezvoltare ale societății agricole în anul 1996.

Redacția ziarului nostru a fost prezentă și după adunarea generală a purtat un dialog cu domnul VIOREL MATEI pe această temă.

— Domnule președinte de curând ați ieșit din sala unde s-au desfășurat lucrările adunării generale a membrilor asociației. Prin ce se remarcă recenta adunare generală față de cele anterioare?

— Adunarea generală recent încheiată și-a propus și a reușit să analizeze obiectiv activitatea asociației pe cei patru ani de la înființare.

— De ce astă? Anul acesta nu-i un an aniversar?

— Deși nu-i un an aniversar, un an de bilanț, consiliul de conducere a considerat necesar să „recapituleze” în fața membrilor asociației întreaga activitate. Astfel s-a arătat că Asociația agricolă „Morisena” a fost înființată având 3 147 ha arabil; un patrimoniu de 37 milioane lei (printre bunurile de patrimoniu s-au enumerat 3 tractoare, un camion și alte „vechituri” moștenite de la fostul C.A.P.) dar și o datorie de 41 milioane lei. Datoria întrecea binisăr valoarea patrimoniului.

— Printre cei care „s-au înămățat” la acest car înglodat în datorii peste osii ați fost prezent și dumneavoastră. Au trecut de atunci patru ani. Ce gândeau și credea atunci Viorel Matei?

— Ceea ce credea dintotdeauna. Că prin muncă, tenacitate și disciplină poate fi depășit orice obstacol.

— Și așa a fost?

— Ca să vă convingeți vă dau câteva date mai importante. La finele anului 1995 suprafața arabilă în folosință este de 3 970 ha arabil, parcoul agricol este format azi din 36 tractoare, 12 semănători, 4 autocamioane, 17 remorci, 6 cultivatoare, 4 mașini de fertilizat, 2 M.E.T. — 2 500, 4 remorci cisternă, 14 discuri, 21 pluguri... într-un cuvânt un patrimoniu de 676 milioane lei. Capitalul social al asociației la ora actuală este de 4,1 miliarde lei. Comparați cu cele 37 milioane lei de la început. O mică socoteală făcută „pe bune” ar arăta o creștere a capitalului social de 152 ori (nu procente!).

— Bine, acestea sunt cifre. Oamenii, membrii asociației cu ce s-au ales din ele?

— În primul rând imediat după înființare a urmat o perioadă a investițiilor, a recapitalizării asociației. Pământ aveam și nu putin. Ce puteam face cu el? Am investit în tractoare, mașini agricole, în semințe și îngrășăminte. A fost un an greu dar l-am biruit. La finele lui nu mai aveam credite importante, ci doar credite curente.

— Am înțeles că această „recapitalizare” a fost o condiție „sine qua non” dar tot n-am înțeles cu ce s-au ales oamenii din asta?

— Imediat cu o creștere mare a valorii de patrimoniu pe hectar, deci implicit a averii sale personale. Apoi în toți acești patru ani fondul de

retribuire a crescut de la an la an fiind respectat și cum a fost votat de adunarea generală. Uneori a fost depășit.

— În această perioadă de manipulare a unor uriașe fonduri (așa apar ele pentru omul de rând) cum a fost respectată disciplina financiară?

— Știi ce vizăți prin această întrebare. În întreaga perioadă s-au respectat toate prevederile legale în materie de finanțe. Aceasta o dovedește deseori controale primite de toate liniile. Tot atât de importantă este și instaurarea disciplinei în muncă. Știi cam ce am moștenit ca material uman din trecut. Astăzi toată lumea „se zbate” să iașă lucrul bine și la timp făcut. Instaurarea disciplinei în producție la unitatea noastră s-a făcut „cu grijă” dar fără concesii. Rezultatele obținute confirmă aceasta.



— Știi că nu am epuizat acest punct de pe ordinea de zi. Pentru timpul dumneavoastră și având în vedere spațiul restrâns al ziarului nostru vă invit să treceți la punctul următor.

— Conform statutului, al doilea punct I-a constituit alegerea Consiliului de administrație, a președintelui, a membrilor și a comisiei de cenzori.

— Am aflat că ați fost ales pentru o nouă perioadă de 5 ani ca președinte al asociației. Cu cine veți colabora?

— Cu Râncioag Teodor, ca vicepreședinte; cu Bege Hajnalco în calitate de contabil principal, cu Sava Vlașcici, Ion Sas, Liviu Vingan, Gheorghe Ceaciș, Gheorghe Anuichi, Ionel Crăciun, Gheorghe Oprean, Kadar Stefan, Gheorghe Iovan, Vajdovici Mihai, în calitate de membri ai consiliului de administrație, iar în calitate de membri ai comisiei de cenzori au fost aleși Olga Pietraru, Gheorghita Galetar, iar pentru încă un loc urmează să se facă oferta unui expert contabil.

— Ce alte probleme au fost puse în discuția adunării generale în continuare?

— După alegerea noului consiliu de administrație acesta a prezentat spre dezbatere și aprobat noul plan de producție pe anul 1995-1996.

— Ce elemente noi apar în acest plan?

— Mai multe. În primul rând schimbări în ceea ce privește sistemul de retribuire. Începând cu acest an acumulările de patrimoniu au început „să scoată pu”. Retribuirea se va face pe baza

părților sociale cumulate (pământ adus în asociație + valoarea de patrimoniu cumulată până în 1995). Retribuția se va încadra în limita valorică a 1 200 kg cereale la hectar după cum urmează: 800 kg grâu, 400 kg orz, 7 kg zahăr, toate în raport cu valoarea părților sociale ale fiecărui membru asociat.

Adunarea generală a mai validat sistemul aplicat anterior prin care fiecare membru asociat poate reține până la 50% din suprafață introdusă pentru a cultiva porumb, sfeclă, ceapă, usturoi, arpașic, societatea asigurând lucrările mecanice, fitosanitare contravalorarea acestor lucrări fiind plătită asociației la recidarea produselor.

— Ce ne puteți spune despre privatizarea secțiilor Agromec aflate pe teritoriul comunei. Oferta nu e tentantă pentru membrii asociației?

— A fost discutată și această problemă. Membrii asociației pot participa cu cupoane, dar și cu bani numerar până la echivalentul de 40% deținut de Fondul Proprietății de Stat (F.P.S.). Operațiunea ar fi benefică în derularea procesului de producție.

— Altă noutăță?

— În 28 ianuarie se va deschide cantina socială și clubul. În plus pentru protecția socială a membrilor asociației s-a alocat de către adunarea generală 3,4% din venitul brut.

— În conformitate cu planul de producție cum vedeti perspectiva anului 1996?

— Anul agricol 1995-1996 este un an hotărâtor în privința continuității bunului mers al asociației și aceasta în baza următorilor factori: negocierea prețurilor de valorificare a producției; valorificarea superioară a produselor agricole; prin integrarea într-un sistem de prelucrare superioară a producției primare. Atât asociația cât și producătorii particulari de suprafețe agricole numai dacă vor reuși să rezolve această problemă pot spera că vor continua activitatea agricolă în mod eficient în viitor. Să fiu mai explicit. Dacă în anul agricol 1994-1995 cheltuielile de producție au fost de 1,3, miliardă lei în anul agricol 1995-1996 ele se vor ridica la 3,6 miliarde datorită politiciei de prețuri practicată în amonte de noi în timp ce prețurile de vânzare a produselor agricole au așteptat la nivelul celor din 1993-1994. De aceea este necesar ca prețurile să fie negociate între producători și Ministerul Agriculturii în vederea păstrării unui echilibru real.

— Deoarece ziarul este editat și sponsorizat de către S.A. „Morisena”. Ca președinte al acestei asociații ce părere aveți despre el și ce îmbunătățiri s-ar putea aduce conținutului sau formatului?

— În primul rând trebuie să recunoasc seriozitatea cu care colegiul de redacție muncește. Fieind un ziar de informare culturală și socială relațiile le-ar califica ca excelente. Toate informațiile date în ziar sunt din domenii variate, dar de strictă necesitate fiecărui cetățean din comună. Una dintre calitățile colegiului de redacție este aceea că nu se lasă antrenajii în bârfă și lupta politică din comună. De aceea toți cetățenii din Cenad care cred că au ceva de spus și pot să spună cinstit, să o facă prin ziarul local „Cenăzeanul”. Din partea redacției vor găsi totdeauna înțelegerea necesară.

— Domnule președinte, cred că a venit momentul să pun punct. Nu înainte de a vă mulțumi pentru amabilitatea dumneavoastră, amabilitate care vă caracterizează.

A consemnat pentru dumneavoastră
GHEORGHE DORAN

CE E NOU LA PRIMĂRIE DIN REGISTRELE STĂRII CIVILE

În cursul anului 1995 în registrele stării civile au fost înregistrate sosierea în această lume a următorilor:

Tico Adriana, Calancea Ionuț, Baico Katalina, Selejan Mihaela, Tico Samuel, Petradi Ana-Maria, Szaboslay Florina, Pavlovici Iovana, Miclăuș Andreea, Sopon Alexandra, Baciu Daniel, Jivin Florica, Mutescu Alexandra, Iovănescu Georgina, Liță Denisa, Radu Adriana, Sirian Deiana, Gabor Georgiana, Covaci Ioan, Miculescu Dragana, Bărbos Bianca, Fazekas Šarolta, Cucu Paul, Hlodec Paul-Octavian, Bujanovschi Roxana, Atimoșoaie Claudiu, Socol Călin, Ciurăr Daniela, Chetaru Alexandra, Colompar Maria, Ioniță Alin, Malița Vlad, Valco Mihai, Mois Petru, Văcar Nolin, Conză Daniel, Nicola Mihai, Grebenar Cristina, Rațiu Stelian, Thiel Andreas, Farcaș (?), Mat Lorena.

Și-au unit destinele pe drumul vieții următorii:

Axinov Dimitrie cu Ross Laura, Blaga Vasile cu Balaj Dorina, Radu Adrian-Goran cu Radu Mariana, Ciobanu Constantin cu Cenușă Viorica, Pop Ioan cu Zburlea Cornelia, Bicskay Ioan cu Harkai Ecaterina, Radu Voin cu Petrovici Eva, Indrișă Ioan cu Iacob Florica, Calancea Mihai cu Grad

În istoria bisericii ortodoxe există mulți sfinti care au lumenat popoarele lor, prin aceasta ei au dobândit numele de „luminători”. Printre aceștia sunt amintiți: Sfântul Grigore, luminătorul Marii Ieremii; Sfânta Nina, luminătoarea Gruziei; Sfântul Frumentie, luminătorul Abisinei, Sfintii frați Chirilă și Metodie, luminătorii slavilor. Printre acești luminători se numără și Sfântul Sava, primul luminător și învățător, primul arhiepiscop al neamului sărb, autocefalia bisericii ortodoxe sărbe.

Sfântul Sava este cel de al treilea fiu a lui Ștefan Nemania și al Anei. Numele avut înaintea de a se călugări fiindu-i „Ratsco”.

În urma unei vizite la palatul țarului a unei delegații de călugări de la mănăstirea „Sfântul Munte” din Grecia, Ratsco fugă de acasă și se călugărește luând numele de Sava.

său Ștefan Nemania, mai precis al Sfântului Simeon. Mai scrie și alte biografii ale altor sfinti, dar cea mai importantă este „Biografia poporului sărb”.

În urma vizitei la Sfântul Pământ al Ierusalimului, de bobotează, se îmbolnăvește și, la Târnovo (Bulgaria), în data de 20 ianuarie 1236, moare.

Corpul îmbălsamat al Sfântului Sava s-a aflat la mănăstirea Mileșevo, unde a fost adus de regale Vladislav, până în 1594 de unde, chiar în Vinerea Mare din ordinul lui Sinan Pașa este luat și purtat prin toată Serbia și incinerat la Belgrad în 27 aprilie (după vechiul calendar) 10 mai (după nouul calendar), al aceluia an.

Acest act barbar al turcilor nu a speriat poporul sărb și, din contră, l-a aprins mai mult.

În timpul lui Arsenie III Cearnoevici

SFÂNTUL SAVA - OCROTITORUL SÂRBILOR

După moartea lui Ștefan Nemania cei doi fii ai săi, Vukan și Ștefan se încăieră pentru tronul rămas liber, iar Sava este nevoie să se întoarcă în Serbia pentru a-i liniști. După ce și împacă frații începe activitatea sa bisericescă de luminător al poporului sărb și al bisericii ortodoxe sărbe. Scrie, construiește biserici, contribuie la alfabetizarea poporului, îi sprijină pe cei săraci, apără neamul nu cu paloșul ci cu mintea să ascuțită. Cea mai mare construcție ridicată de Sfântul Sava și tatăl lui este mănăstirea Hilendar de la Sfântul Munte Atos.

De la Sfântul Sava și până în zilele noastre au trecut în jur de 760 ani. Sfântul Sava este socotit continuatorul pe plan cultural a celor doi frați Chirilă și Metodie, ghidul apostolilor și luminătorilor laici, imprimatorul credinței ortodoxe.

Deși intră în categoria luminătorilor religioși, Academia de științe îl clasifică în rândurile iluminismului de sorginte englez-francezo-german atribuindu-i titlul de luminător și umanist al perioadei respective.

Este adevărat că identitatea religioasă a poporului sărb este mai profundă în vremea Sfântului Sava (sec. XII-XIII) și ea se împlineste cu lupta de la Kosovo. Sfântul Sava este primul scriitor al biografiei tatălui

(1674-1706), după ce vor scăpa de robia turcească, exact după 300 de ani de la incinerarea Sfântului Sava ia naștere „Asociația pentru constituirea hramului Sfântului Sava” la Vracear.

În perioada 1718-1739, când a izbucnit un nou război Austro-turc, sărbii i-au înfruntat din nou pe turci sub conducerea patriarhului Arsenic IV Ivanovici, în Belgrad este ridicată prima mică biserică în cinstea Sfântului Sava. Acum începe și migrarea poporului sărb. Biserica se construiește în sapte zile și ea a fost târnosită în 27 aprilie (10 mai) 1895. Pregătirile pentru a ridica un nou hram în anul 1912 au eşuat din cauza războiului balcanic.

După terminarea primului război mondial, în Iugoslavia unită, sărbii fac pregătiri pentru construirea bisericii în cinstea Sfântului Sava.

După 20 de ani apar întâmplările tragice ale celor de-al doilea război mondial, când poporul sărb salvează din nou construcția mică biserică ridicată în cinstea Sfântului Sava.

În zilele noastre se mai construiește biserică ridicată în cinstea Sfântului Sava la Vracear ea având o dublă închinare și pe aceea în numele poporului sărb, în legătură cu jurământul luptei de la Kosovo.

Carmen VESNA GIURICIN

Rodica, Haba Lajos cu Kristofcsik Ionica, Jivici Deian cu Colcer Lenuța, Crețu Florin cu Peter Gabriela, Miculescu Lucian cu Sârcă Mihaela, Cărare Gheorghită cu Blaga Marioara, Măzăreanu Petru cu Mois Marioara, Marianu Miroslav cu Dișici Vida, Udeanu Romica cu Petrov Alexandra.

Pornind pe ultimul lor drum, ne-au părăsit pentru totdeauna concetăjenii noștri:

Isacov Liubomir, Tență Mihai, Sas Rozalia, Tudor Marin, Pali Steluța, Popa Nicolae Iosif, Covaci Gheorghe, Jijie Ilie, Tüser Ana, Șerban Sîda, Nedelcu Elisabeta, Baltazar Anna, Laffleur Anna, Unceanu Mila, Lăcătuș Nicolae, Burada Ileana, Vołosciuc Mihail, Oprea Traian, Sasis Todor, Rusz George, Fășie Tepelea Ionel, Unceanu Mila, Roman Magdalina, Dehelean Gheorghe, Malățcov Olga, Bakai Magdalena, Siclovan Ana, Stoian Milivoi, Atymov Alexandru, Popovici Velinca, Pătă Mihai, Dogoje Gheorghe, Bajai Maria, Costa Floare, Dronca Ioan, Șuvac Stanco, Ugleșin Aurel, Szabo Nyiri Iosif, Harkai Milanca, Filipescu Nicolina, Covaci Pavel, Crăciun Mihai, Baricz Margareta, Grozav Katalin, Iambor Iosif, Crăciun Gheorghe, Milicic Miroslav, Kresan Ana, Fürge Ileana, David Zamfira, Dișici Slavco, Fazekas Iosif-Ioan, Codor Victoria, Galetin Rujia, Radu Sidonia, Damian Ianoș, Solomen Ioan, Toth Kovacs Katalin.

O lacrimă pe mormântul lor!

Bilanțul anual nu este încurajator pentru populația comunei noastre. La 42 nașteri s-au înregistrat 58 de decese.

GHEORGHE ANUICHI



POSTUL DE POLIȚIE PE RECEPTIE

APEL

CĂTRE POPULAȚIE!

Toate bicicletele și atelajele hipo pe timp de noapte să fie luminate pentru a respecta ordinele în vigoare, iar conducătorii acestora să respecte normele de circulație rutieră.

Părinții minorilor să interzică acestora accesul pe timpul noptii în discotecă, bar, stradă în caz contrar minorii prinși la ore târzii vor fi sancționați conform normelor în vigoare deoarece sunt ușor influențabili și pot cădea ușor victime a unor acte antisociale.

APEL CĂTRE AGENȚII ECONOMICI!

Toate unitățile economice de pe raza comunei să ia măsuri în cadrul sediilor proprii de asigurare a pazei și securității unităților proprii.

Gestionarii unităților care desfac către populație băuturi alcoolice sunt obligați să-și asigure ordinea în interiorul unităților proprii pentru bunul mers al acestora în conformitate cu prevederile Legii 61/1991. Un exemplu de încălcare a acestei legi îl constituie situația creată în data de 6 ianuarie 1996 în restaurantul central de către Damian Marcel, Ianco Lucian, Damian Cătălin care au creat un adevarat vacarm în local prin modul lor de comportare. Sancționarea numiților poate constitui un exemplu al efectelor legii.

APEL CĂTRE TINERI ȘI PĂRINTI!

Discoteca este o activitate distractivă ca atare se impune respectarea regulilor de bună purtare și păstrarea unei decente normale în cadrul acestor manifestări.

OCHI DESCHISI

ȘCOALA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE

REZULTATE DUPĂ PRIMUL TRIMESTRU

Zilele acestea mi s-a făcut dor de școală aşa că am trecut pe acolo să văd cum învață pruncii pe care dumneavoastră i-ati trimis în această instituție. La finele trimestrului I al anului școlar 1995-1996 cei mai „tarî” la învățătură erau următorii:

Clasa I.

Ioanuț Cristina (media 10), Sima Lucia (media 10), Vlașcici Crina (media 10), Berbece Cristi (media 10), Gligor Alin (media 10), Lascu Sorina (media 10), Clisic Sebastian (media 10), Korom Betina (media 10), Socol Andreea (media 10), Unceanschi Silvana (media 10) și Ioanuț Geanina Iuliana (media 9,90).

Cei din clasa a II-a au plecat în vacanță cu următoarele rezultate:

Pintea Oana Amalia (media 10), Socol Andreea Milana (media 10), Perdum Ramona Georgiana (media 10), Susca Gheorghe (media 10), Vaida Vlad (media 10), Turcu Ciprian (media 9,81), Radai Mariana-Edvina (media 9,81), Nyari Beatrice (media 10), Tolcea Milena (media 10), Talpoș Corina (media 10), Balasz Tamas (media 10), Hencz Andreea Melinda (media 10), Nafy Anna Andreea (media 10).

Școlarii din clasa a III-a s-au întors din vacanță aşa cum au plecat: victorioși! Așa sunt următorii:

Mizu Anita (media 10), Calancea Bogdan (media 10), Florea Florin (media 10), Calacan Ionuț (media 10), Călin Daniel (media 10), Popescu Luciana (media 10), Trifunov Dana (media 10), Pavlovici Daliborca (media 10) și Fazekas Melita (media 9,70).

Asemănătoare este și situația elevilor din clasa a IV-a:

Cercel Mihai-Dorin (media 10), Crăciun Daniela (media 10), Iorga Corna (media 10), Milicici Daniel (media 10), Hradszki Cristina (media 10), Dumitrașcu Mihaela (media 9,91), Clisic Isabela (media 10), Nagy Csaba (media 10), Olti Kinga (media 10).

Cu toate greutățile „de tranziție” dintr-un ciclu de învățământ în alt ciclu, elevii din clasa a V-a nu s-au dat bătuți:

Topor Alina (media 9,83), Danilov Cirin Suncita (media 9,80), Radu Cosmin (media 9,41), Isacov Emil (media 9,76), Saraficean Nicolae-Milan (media 9,69), Nan Daniel (media 9,09).

Liderii din clasele a VI-a sunt următorii:

Perian Diana (media 9,92), Horvath Emeric (media 9,86), Erdei Erika (media 9,60), Tomi Carmen (media 9,80), Bursuc Mihaela (media 9,23), Chica Lăcrimioara (media 9,14).

Cei din clasele a VII-a se gândesc deja la viitor și mediile o dovedesc cu prisosință:

Andone Rodica (media 9,56), Dragan Andreea (media 9,43), Ilies Laura (media 9,31).

Viitorii absolvenți – elevii din clasele a VIII-a știu ce doresc să ajungă în viață de aceea efortul lor este continuu și cu rezultate pe măsură:

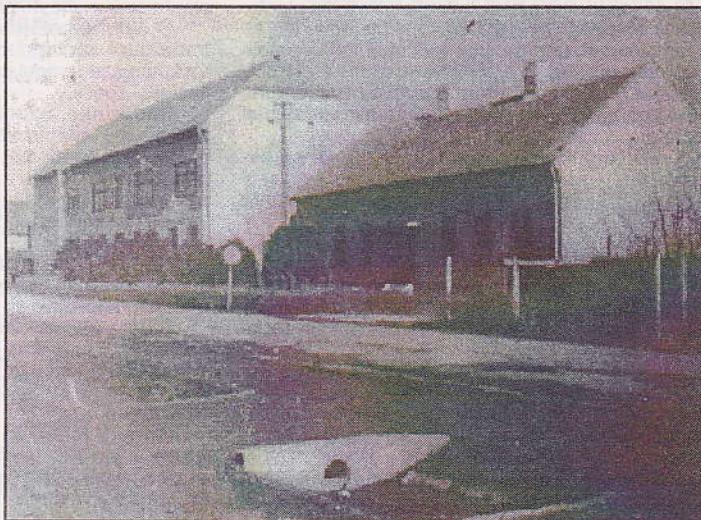
Radu Călin (media 9,94), Ghica Florica Ileana (media 9,82), Radu Ioana-Elena (media 9,29).

Alături de acești elevi mai sunt mulți care ar fi meritat să le publicăm numele în ziarul nostru, dar din lipsă de spațiu am ales doar pe primii trei din fiecare clasă.

După cum se poate observa copiii Cenadului nu stau deloc prost la capitolul învățătură. Personal adresez tuturor felicitări și succes pe mai departe.

În mod special îți să mulțumești domnului director POPOVICI LIUBOMIR pentru amabilitatea cu care ne-a pus la dispoziție informațiile de mai sus.

Elena FLONTA



DEZLEGAREA TESTULUI ANTERIOR

COLTUL ELEVILOR

Pentru a veni în ajutorul elevilor din clasele a VIII-a, am publicat în numărul 7(1995) un test de limba română referitor la cazurile substantivelor. Mai jos publicăm răspunsurile corecte în vederea verificării de către elevi a răspunsurilor date atunci. În numărul de față cât și în următoarele vom continua cu publicarea unor teste la limba română din materia cerută la examenele de admitere în liceu sau școală profesională. Vă dorim succes:

Prof. Gheorghe DORAN

Răspunsuri corecte: întrebarea 1=b; întrebarea 2=c; întrebarea 3=a; întrebarea 4=b; întrebarea 5=c; întrebarea 6=a și c; întrebarea 7=a; întrebarea 8=a.

SĂ NE VERIFICĂM CUNOȘTINȚELE

(azi despre vocabular)

1. – Aproximativ vocabularul limbii române cuprinde:
a=55 000 cuvinte
b=120 000 cuvinte
c=70 000 cuvinte.
2. – Vocabularul unei limbi este format din;
a=vocabular fundamental+masa vocabularului
b=vocabular fundamental+neologisme
c=masa vocabularului+termeni argotici.
3. – Sub ce altă denumire este cunoscută noțiunea de vocabular:
a=morfologie
b=fonetică
c=lexic.
4. – Din care grupă de cuvinte din masa vocabularului face parte cuvântul „bujie”:
a=arhaisme
b=termeni tehnici
c=termeni științifici.
5. – Care este sensul de bază al cuvântului „ochi”:
a=organ al văzului
b=bucă prin îndoirea unui fir
c=orificiu la mașina de gătit.

FARMACIA VERDE

CÂTEVA CUVINTE DE ÎNCEPUT

În prezent, după o jumătate de secol de ascensiune vertiginosă a medicamentelor elaborate în laboratoarele unor fabrici de medicamente, în numeroase țări dezvoltate se constată o accentuată tendință de reconsiderare a tratamentului prin plante medicinale care conțin produși „fabricați” de celula vie. Revenirea la „farmacia verde” este determinată de faptul că mai ușor suportă corpul uman un astfel de tratament fiind eliminate din start efectele negative secundare ale elementelor chimice. În plus „fabricarea” de către plante a produșilor activi în vindecare este mai economică deoarece folosește energia solară, iar investițiile în aparatără și materii prime sunt egale cu zero.

Astfel, în zilele noastre, fitoterapia modernă înlocuiește treptat produsele active chimice cu extracte din plante inferioare sau superioare.

Amintim în acest sens produse ca: Codamin, Codenal, Digitalină, Distonocalm, Ergomet, Extraveral, Fasconal, Hipazin, Hiposerpil, Lizadon, Nervocalm, Scobutil, Sirogal, Tusomag, Ulcerotrat și altele care sunt elaborate folosindu-se în structura lor substanțe active din plante.

Fitoterapia nu exclude chimioterapia, ele se completează una pe alta. Mai mult tratamentele actuale presupun o „colaborare” între chimioterapie, fitoterapie, organoterapie, ionoterapie, fizioterapie, psihoterapie, igiena alimentației și altele.

Fitoterapia presupune următoarele caracteristici:

- nu există un remediu universal, o plantă care să vindece toate bolile;
- să nu fie considerat ca „o ultimă speranță”;
- să nu se apeleze la tratamentul fito când există produse chimice eficiente, verificate și netoxice;
- fitoterapia trebuie să se bazeze pe recomandările medicilor;
- fitoterapia presupune un tratament înde lungat și bine condus.

Deoarece majoritatea cititorilor ziarului nostru locuiesc în mediul rural își pot procura multe plante direct evitând magazinul „Plafar”. Totuși pentru recunoașterea unor plante medicinale pot fi folosite cunoștințele proprii, iar în caz de dubii sau nesiguranță recomandăm consultarea unui

atlas botanic sau a unui specialist în domeniu.

Recoltarea, uscarea și conservarea plantelor medicinale

La baza eficienței tratamentului cu plante medicinale de primă importanță este calitatea materiei prime. De aceea este necesar să știm ce luăm de la plantă: rădăcina, tulipina, frunzele, florile, fructele, coaja și.a.s.

Apoi trebuie să știm care este momentul optim de recoltare în funcție de stadiul de vegetație, de anotimp, de perioada din zi, de condiții atmosferice, meteorologice.

Importantă este și metoda de recoltare evitându-se prin aceasta distrugerea plantelor și a viitoarelor recolte. Trebuie să ne gândim și la păstrarea și ocrotirea speciei. De exemplu la recoltarea organelor subterane se vor lăsa zone întregi nerecoltate pentru perpetuarea speciei. Pentru flori și tulpieni vom folosi foarfecile prin care vom evita ruperea crengilor sau smulgerile cu tot cu rădăcină. Mugurii vor fi recoltați primăvara pe parchete de exploatare forestieră. La fructe vor fi lăsate suficiente cantități dacă planta se înmulțește prin semințele din fructe.

O datorie cetățenească este ca în zonele unde s-au recoltat plante medicinale să se însămânțeze terenul cu material de înmulțire din aceleași specii.

Rădăcinile, rizomii, bulbii și tuberculii cu alte cuvinte părțile subterane ale plantelor se recoltează primăvara timpuriu, înainte de formarea mugurilor sau a părților aeriene ale plantei sau toamna târziu după ofilarea părților aeriene. La recoltarea acestor organe ale plantei, datorită lipsei părților vegetale superioare (tulipini, frunze, flori), se ivesc cele mai multe confuzii. Deci se va acorda o atenție deosebită identificării botanice a speciilor respective.

Părțile aeriene ale plantei se recoltează de obicei cu puțin înainte de înflorirea completă sau în timpul înfloririi. Recoltarea se face numai cu foarfeca sau cu secera, în nici un caz prin smulgere.

Mugurii foliai se recoltează primăvara de vreme, înainte de desfăcerea lor. Se recomandă ca mugurii să se recolteze în parchete de exploatare forestieră.

Scoarța sau coaja tulpinilor, ramurilor sau

rădăcinilor se recoltează în special primăvara la începutul vegetației, când se desprinde mai ușor. Și în acest caz se vor lăsa suficiente ramuri necojite pentru refacerea arbustului sau a arborelui.

Frunzele se recoltează după ce au ajuns la maximum de dezvoltare, manual nu prin strujire pentru a nu se zdobi, mărind astfel suprafața de contact cu aerul și pentru a nu se distrugă celulele ce conțin uleiuri volatile.

Florile pentru unele specii se recomandă să se facă în boboc, iar pentru altele la începutul înfloririi sau în timpul înfloririi înainte de ofilare.

Fructele se recoltează unele în pârgă (măcese) când conțin maximum de vitamine, iar altele când au ajuns la coacere (afine, ienupăr, porumbe).

Semintele se recoltează cu puțin înainte de completa maturizare apoi se întind imediat pentru uscare în straturi subțiri.

Toate aceste materii prime vegetale se usucă imediat după recoltare. Pentru utilizarea lor în „farmacia casnică” plantele sau părțile de plantă se usucă în sunouri mici, atârnate la aer, la umbră sau soare, de la caz la caz, sau în poduri bine aerisite, puse pe colii de hârtie, site, rogojini sau prelate curate. Înainte de uscare se va proceda la o condiționare a părților de plantă, înțelegând prin aceasta îndepărțarea corpuri străine, a părților din plantă care nu sunt indicate, părțile alterate sau atacate de insecte.

După uscare, materialele prime vegetale vor fi ambalate în pungi de hârtie, săculeți de pânză sau cutii de carton, în nici un caz în ambalaje din material plastic.

Pentru utilizarea plantelor medicinale ca atare sau sub formă de ceaiuri medicinale, tinturi, extracte, ele trebuie să aibă o puritate cât mai ridicată. Nu se vor folosi plante medicinale provenind din zone unde au fost combătuți dăunătorii cu mijloace chimice sau plantele recolțate din zone poluate, parcuri, grădini, margineașoarelor.

Înainte de utilizare sub formă de infuzii, decocturi, extracte sau alte forme farmaceutice destinate în special uzului intern, plantele medicinale vor fi spălate cu apă rece, la fel ca fructele sau zarzavaturile.

(VA URMA)

(după Dr. farm. Ovidiu Bujor și biolog Mircea Alexan, Plante medicinale și aromatice de la A la Z, București, 1984)

CURIER LEGISLATIV

DESPRE TESTAMENT

Testamentul constituie forma juridică prin care o persoană poate dispune pentru cauză de moarte.

Ei poate fi definit ca fiind un act juridic, unilateral, gratuit, personal și solemn pentru cauză de moarte și esențialmente revocabil, prin care o persoană numită testator dispune pentru timpul încreșterii sale din viață de tot sau de o parte din avutul său și își poate exprima ultima voință în legătură cu persoana sa sau cu alte persoane.

Testamentul poate cuprinde una sau, de regulă mai multe dispoziții de ultimă voință care fiecare în parte constituie un act juridic independent de celelalte.

Obiectul principal al testamentului îl constituie legațile, adică actele juridice care se referă la bunurile care alcătuiesc masa moștenirii.

Deosebit de legeații, testamentul poate să cuprindă și alte dispoziții de ultimă voință a testatorului și anume:

- sarcini impuse legatelor – adică anumite obligații pe care trebuie să le execute cel gratificat prin legat dacă acceptă legatul și care au ca efect micșorarea obiectului libertății;

- dezmoșteniri – adică dispoziții privind înălțarea de la moștenire a tuturor sau a unei dintr-o muncitorii legali nerezervatori sau a celor rezervatori de cotație disponibilă;

- desemnarea unui executor testamentar – adică a unei persoane fizice care să îndeplinească actele de ultimă voință a testatorului;

- retractarea revocării dispozițiilor unui testament anterior; o împărțeală de ascendenți;

- recunoașterea unui copil din afara căsătoriei;

- dispoziții referitoare la înmormântarea sa.

Testamentul fiind un act juridic pentru validitatea sa se cere ca testatorul să aibă capacitatea de a dispune de bunurile sale, manifestarea sa de voință să nu fie viciată de vreun viciu de consumățământ și să fie fundamentată pe o cauză valabilă, morală și licită.

RECURS LA GÂNDIRE

ETERNITĂȚI DE-O CLIPĂ

(maxime celebre culese și aranjate de Elena Flonta)
„Puterea celor tineri stă în faptă, a celor bătrâni în chibzuință.”

Euripide

„Cel ce nu a înțeles cinstea de a nu primi onoruri de la nimici cu toate că merită onoruri de la toți nu este demn de această cinste.”

(Constantin Tsatsos)

„Până și înțelepciunea este prinsă în mrejele poftei de căstig.”

Pindar

„Simplitatea adeverătă unește bunătatea cu frumusețea.”

Platon

„Este peste putință să cunoști sufletul, sentimentele și gândul unui om, dacă nu l-ai văzut dispunând de putere și aplicând legile.”

Sofocles

„Cel mai bun lucru pentru un om este să nu se arate prea îndrăzneț în planurile pe care le face..., dar, în schimb, să fie plin de curaj în fapte.”

Herodot

„Adesea pentru a convinge, cuvântul are mai multă putere decât banul.”

Democrit

„Este o datorie aleasă să fii folosit oamenilor atunci când dispui de mijloace și putere.”

Sofocles

„Dorința arzătoare pentru un lucru face sufletul să fie orb pentru altceva.”

Democrit

„Fiecare om iubește cel mai mult ceea ce îi aparține.”

Aristotel

„Cel pe care-l stăpânește banul nu poate fi nicicând un om drept.”

Democrit

„Cea dintâi condiție a fericirii este înțelepciunea.”

Sofocles

FLASH FLASH FLASH FLASH FLASH**1.**

O delegație a primăriei din Las Vegas ne va vizita săptămâna viitoare în vederea studierii modului în care edilii noștri au conceput iluminatul stradal. Am glumit, firește... Oricum Cenadul a mai făcut un pas înainte!

2.

S-a mărit numărul autobuzelor pe ruta Cenad-Sânnicolau Mare. Curând se va deschide și ruta Cenad-Kiszombor?

3.

Să rămână punctul de trecere Cenad-Kiszombor o idee fără viitor?

4.

Fără îndoială prietenul nostru dr. Ambroș Alexandru este urmărit în permanentă de ghinioane! Doctore, imobilizat la pat ai putea scrie de unul singur câte un număr din „Cenăzeanul”!

5.

Regretăm cu sinceritate necazurile primitute de râul Mureș în amonte de Cenad. În sărbătorile de iarnă nici nouă nu ne-a fost totuna. Parșivă e apa asta!

Unde sunt colindele de altădată?

Mi-a fost jenă să ascult niște texte pe atât de scurte, pe atât de stupide.

6.

Cu plugușorul, copiii au mers fără clopoțe, bice, buhaie, cărători. Îmi pare rău trebuie să spun; părinții sunt cei vinovați!

7.

Am primit o încăpere pentru redacția ziarului la sediul Asociației agricole

„Morisena”. Cel mai Tânăr pensionar ceferist, colegul nostru George Anuichi este dispus, în fiecare sămbătă după ora 10, să vă premească propunerile, sfaturile, inițiativele...

8.

Și în toamna anului trecut un grup de pescari cenăzeni au renunțat la Mureș și au coborât la Dunăre... Doar unul dintre ei și-a făcut „datoria”. Nu spunem care.

9.

După cum observați colectivul nostru redacțional s-a mărit. Vine tineretul din urmă...

10.

De Crăciun am auzit rostindu-se în biserică ortodoxă română: „Doamne nici la televizor nu se colindă aşa frumos!” Maestrul Ion Dogoje poate fi mândru.

11.

Tot de Crăciun, copiii și dascălii lor de la Scoala generală au primit câte un dar. De la cine? Păi, de la Moș Crăciun!

12.

Se pare că primarul nostru știe să gătească și o ciorbă de burtă foarte bună. Am auzit dar n-am gustat.

13.

Cu două brutării în sat, se pare că problema pâinii s-a rezolvat. O mai avem pe cea a apei.

14.

A plecat dintre noi una dintre figurile legendare ale Cenadului: Slavco Dișici. Când o să am timp o să vă povestesc câteva întâmplări cu el. Dumnezeu să-l ierte.

15.

Nea Traian Herbe, sarea și piperul galeriei echipei de fotbal din Cenad, a vizitat, în toamna anului trecut, Franța și Germania. A ajuns și la Strasbourg. Din fericire fără să treacă și pe la Consiliul Europei.

16.

Arheologii din Cluj-Napoca au efectuat și în toamna anului trecut săpături în preajma bisericii catolice. Așteptăm rezultatele.

17.

Nu știu dacă și pe dumneavaastră dar pe mine m-a impresionat gestul de a se deschide la Cenad o cantină pentru oamenii săraci.

18.

În ciuda tuturor avertismentelor, foarte mulți cenăzeni continuă să folosească partea carosabilă a străzii pentru deplasarea pe jos. Trotuarele, firește, sunt goale!

19.

Și fiindcă veni vorba de circulație: cred că ar trebui potolită setea de viteză a unor automobiliști.

20.

De anul trecut avem în comună și televiziune prin cablu. Cine are timp...

21.

Cu ocazia aniversării a... ani de la moartea episcopului catolic de Cenad, Gerhard vom fi părtăși la manifestări prijejuite de acest însemnat eveniment.

Colț ALB

DIN UNIVERSUL COPIILOR**ÎNMULȚIREA PINGUINILOR IMPERIALI**

Pinguinul imperial clocește la -50°C . Dintre toate speciile, pinguinul imperial este cel mai mare, cu aspectul cel mai impunător, el seamănă cu un bărbat îmbrăcat în frac. El este una dintre vîțățile care trăiesc în cel mai sudic punct al globului, la polul sud, unde zăpezile și gheața sunt veșnice.

În luna martie, când în Antarctica sosește toamna, când totul se întunecă, pinguinii se îndreaptă spre locurile de clocit.

Aici, în aceste zone, pinguinii masculi încep să „facă curte” femeilor. Ca aspect acestea nu se deosebesc de masculi, doar sunetele scoase de ele diferă de cele ale masculilor.

Se adună, deci, aici formând colonii din mii de exemplare și zile întregi umblă de parcă ar discuta unul cu altul. Când o pereche se apropiu mai mult înseamnă că vor trece la împerechere.

În lunile mai-iunie, atunci când această iarnă polară domină întunericul, femela depune un singur ou care este imediat preluat de mascul care-l ascunde într-un „buzunăr” ce se află în partea inferioară a abdomenului. Acum femela pornește spre mare pentru a-și căuta hrana pentru ea și pentru viitorul pui, știind că oul se află în mare siguranță, la căldură, păzit cu grijă de mascul.

Viitorul tată rămâne aproape nemîscat la o temperatură de -50 , -60°C aproximativ două luni, timp în care nu mănâncă nimic.

În plină iarnă, după ce au trecut cele două luni, apare pe lume puiul de pinguin. În perioada de cloacă masculul își pierde circa o treime din greutate, stratul specific de grăsimi fiind redus semnificativ.

După ce și-a terminat „sacrificiul”, partenerul mascul pornește în căutarea hranei, rămânând departe de familie cam 25-30 de zile.

În timp ce micuțul pui este hrănăit de mamă cu bucăți de raci, pește pe care femela îl-a înghițit demult și pe care, printre un mecanism biologic special îl poate revărsa din stomac.

La întoarcerea masculului „în familie” ambii părinți contribuie la hrănirea puiului. O dată cu sosirea primăverii pui de pinguin sunt deja destul de mari și puternici pentru a porni împreună cu părinții lor spre mare unde îl așteaptă un ospăt de zile mari.

C.G.

PUTINĂ BĂTAIE DE CAP

1. Într-un coș sunt 5 mere. Cum trebuie să împărțite aceste mere la 5 fetițe în așa fel ca fiecare să capete câte un măr, iar în coș să mai rămână unul?

2. Blocul despre care este vorba are sase etaje. De câte ori este mai lung drumul pe scară până la al șaselea etaj decât drumul pe aceeași scară până la al treilea etaj dacă scara între etaje are același număr de trepte?

DIN CARTEA RECORDURILOR**STRÂNGERI DE MÂNĂ**

Cu ocazia unei recepții date în 1 ianuarie 1907, la Casa Albă din Washington, președintele american Theodore Roosevelt (1858-1919) a trebuit să strângă mâna celor 8 513 invitați.

În 8 august 1992 la Expoziția din Sevilla (Spania) Scott Killon din Vancouver (Canada) a dat mâna cu 25 289 persoane pe parcursul a 8 ore.

PIRAMIDA ORIGINALĂ

În 4 noiembrie 1985, cu ocazia festivităților organizate de sărbătorirea anului Internațional al Tineretului în piața Maizuru Playgrond din Nagoya (Japonia) a fost ridicată o piramidă formată din 210 479 doze de băutură, care a fost realizată în 28 ore.

CEA MAI LUNGĂ SCRISOARE

Conține 25 513 cuvinte. Publicația Upper Danphine Sentinel din Pensylvania (S.U.A.) a publicat-o din august până în noiembrie 1979 într-un număr de opt ediții.

Scrisoarea a fost expediată de John Sultzbaugh din Lykens, Pensilvania.

DIN CARTEA RECORDURILOR

SPORT SPORT SPORT SPORT

CUPA ROMÂNIEI

În primul meci din cadrul „Cupei României” cenăzenii s-au deplasat la Saravale unde au întâlnit echipa Săravale II pe care au surclasat-o cu scorul de 9–1.

În cel de al doilea meci sortii au făcut ca din nou să ne deplasăm tot la Saravale întâlnind de data aceasta prima echipă.

De data aceasta scorul a fost mai strâns dar tot în favoarea oaspeților deci cenăzenii au câștigat cu scorul de 6–4.

La 29 noiembrie 1995 la Cenad, tot în Cupa României, dar într-o fază superioară gazdele au întâlnit o echipă fruntașă a diviziei „C” în spate „SOIMII TEXTILA” Timișoara.

Meciul a fost câștigat de gazde cu scorul de 2–1 (1–0). Golurile au fost marcate de Ionuț, (min. 27) și Foale (min. 76).

Gazdele au folosit următoarea formăție: Pârva, Marianuț, Ionuț, Faur, Dumitru, Foale, Fazekas, Drăghici, Popa și Subony.

În repriza secundă au mai evoluat: Mihai, Piegănatu, care i-au înlocuit pe Dumitru și Mateays.

Meciul a fost frumos cu faze alerte la ambele porți dominate de gazde care au ratat și de această dată multe ocazii de goluri printre care și o lovitură de la 11 m prin Faur în minutul 9.

A fost o frumoasă intrare în „Cupa României” și sperăm ca parcursul să fie cât mai lung.

Încă o remarcă; deși timpul a fost nefavorabil meciul a fost urmărit de circa 80–100 spectatori care în permanență au încurajat echipa cenăzeană.

Cronicar sportiv

BLOC-NOTES

NOUTĂȚI LA „ASIROM”

În 30 decembrie a fost promulgată noua Lege a asigurărilor care, pentru unele domenii, intră în vigoare la 1 februarie 1996.

Legea aduce multe modificări vechiului sistem de asigurare, dar pentru că nu a apărut încă regulamentul de aplicare a ei, ea nu este încă operațională.

În cele ce urmează vom arăta care sunt modificările ce vor surveni în domeniul asigurărilor din momentul când ea se va aplica.

Prin această Lege se renunță la o mare parte a asigurărilor cunoscute ca fiind obligatorii „prin efectul legii” și care se plăteau la Primărie în aceeași dată cu impozitul. De acum înainte cei ce doresc să-și asigure casele, locuințele, bunurile din gospodărie împotriva incendiilor, inundațiilor, grădinei sau a altor calamități sau acțiuni ce pot distrugere bunurile mentionate vor încheia contracte de asigurări direct la agenții de asigurări sau agenții acestora. Au fost excluse de la asigurarea prin efectul legii și animalele din gospodăria personală. Acestea pot fi asigurate direct de fiecare crescător în parte la dorință acestuia prin contracte-polite de asigurare încheiate cu agenții de asigurare.

În ceea ce privește autoturismele asigurarea a rămas valabilă, adică obligatorie, dar ea se va face la agenții de asigurare și nu la agentul fiscal al comunei. Cei care se vor asigura la ASIROM vor primi un semn distinctiv care va atesta asigurarea autoturismului.

Despre quantumul primei de asigurare pentru un an nu putem să dăm o cifră sigură. După toate probabilitățile el va ajunge la suma de 200 000 lei care se va plăti în rate trimestriale la agentul de asigurări din comună.

Vă recomand ca tot ce ați făcut cu trudă și sudeare într-o viață de om: case, bunuri, autoturisme, animale și utilaje agricole să le asigurați la ASIROM deoarece „paza bună trece primejdia rea”!

Roncov ARGENTINA

LA PUNCTUL TREI: DIVERSE

DANKE SCHÖN

Într-un număr anterior (3/1995) în ziarul nostru a apărut o știre sub titlul: **Musafiri în Cenad**, știre prin care făceam publică vizita primită de comuna noastră din partea organizației KOLPING FAMILIE din Hirschberg (Germania). Relatam la vremea aceea succint că între obiectivele acestei organizații este prezent, în primul rând, acela de ajutorare a celor care au nevoie reală de ajutor.

Întâlnirea, care a avut loc la S.A. „Morisena” din comună, a avut darul să lege o prietenie adeverătă, dezinteresată între numita organizație și comuna noastră. În timp această apropiere s-a materializat în expedierea de către oaspeții de atunci a unor camioane mari pline cu ajutoare constând din obiecte de îmbrăcăminte. Darurile au fost împărțite în comună celor cu adeverat nevoiași de către Consiliul local și duse direct la domiciliul beneficiarilor. Gestul a apărut ca „ieșit din comun” și „nedemocratic” amatorilor de chilipiruri, dar el a avut darul de a evita „balamucul” creat cu alte asemenea ocazii.

În acele camioane, prietenii comunei noastre au mai încărcat materiale și obiecte de inventar cu care s-au finalizat lucrările de la cantina socială a comunei cât și a clubului care va funcționa în aceeași clădire.

Duminică 28 ianuarie a.c. a avut loc inaugurarea, cu tot ritualul practicat în asemenea ocazii a celor două obiective (despre eveniment vom relata în numărul viitor).

În acel moment, chiar dacă prietenii noștri îndepărtați geografic, dar atât de apropiati sufletului nostru, nu au fost prezenti, un gând plin de recunoștință și-a luat zborul spre ei.

Gheorghe DORAN

PE MARGINEA UNUI ZVON

O fi doar un zvon sau e adeverat că poliția din Cenad a interzis pentru o vreme discoteca din comună?

Motivul n-ar putea fi decât rezultatul contactului nervilor cu băuturile alcoolice.

Sugerăm celor care se simt cu musca pe căciulă să se mai abțină în public de la asemenea manifestări. Vorba ceea: „Dai un pumn și iei doi + amendă cuvenită!” În plus, datorită frigului de afară în asemenea stare s-ar putea rătaci și transforma sănțul într-un dormitor nu prea comod!

ALEXIS

LA BIBLIOTECA COMUNALĂ

Curătenie mare în aşteptarea a doi domni din Timișoara pentru ca noul bibliotecar DORIN DRONCA să poată prelua complet în primire cărțile și restul de inventar.

Am aflat că în anul 1995 s-au primit de la Colectarea Bibliotecilor din Timișoara exact 45 cărți care totalizează o valoare de 138 452 lei. Aproximativ 25 dintre aceste cărți pot încăpea lejer într-un buzunar oarecare.

Cu toate acestea biblioteca din comună este din ce în ce mai solicitată pentru a împrumuta cărți. La ora actuală cei mai activi cititori ai bibliotecii comunale sunt Colompar Daniel, Cojocariu Vasile, Florea Petre, Götlér Anton.

E.F.

SCRISOARE DESCHISĂ

colegiului de redacție al ziarului
„CENÄZEANUL”

Ca să afle azi tot natul
Ce e bine-ori rău în sat
El e bine informat
De citește „Cenăzeanul”.

Noi de aceea vă iubim
Sănătate vă dorim
Să munciți toții cu spor
Cu nădejde-n viitor.

Dec. 1995

Un cenăzean (prin înfiere)

POESIS, POESIS**IMAGINEA DE PE CER**

Par să alerge spre infinitul
Ce astăzi este un cer albastru.
Se ţin de mână, sunt speriaţi,
Din țara lor sunt alungaţi.

El mai priveşte încă-n urmă.
Privirea ei cu a lui se îngâna;
Sub paşii lor pământul gême
Şi focul arde iarba de sub gene.

Un dor de-acasă îi recheamă
Dar simt cum lumea se destramă.
Pământul s-a înroşit de sânge
De dorul lui lumea va plângă.

IUBIREA

Priveşte-o! Ea e luna ce n-o poți stinge!
Tot ea e soarele ce te orbeşte
Şi ea e focul care arde
Când plânsul tău înbăuşeşte.

Gândeşte! Azi ea e ca zorile de ziua
Când ţi-aminteşti de visul noptii;
Mâine-i ca noaptea întunecată
Dar deja te-a dăruit morţii.

ELENA FLONTA**LĂCAŞE IMPORTANTE DIN CENAD****BISERICA****ORTODOXĂ SÂRBĂ**

După izvoarele germane Biserică ortodoxă sârbă din Cenad datează încă din anul 1717.

Actuala biserică este construită pe temelia vechi în anul 1773 încă din vremea domniei Mariei Tereza, a mitropolitului Vichente lovanovici și a episcopului Moise Putnic.

Enoriașii români și sârbi frecventau aceeași biserică până în anul 1889.

Construcția este în formă de corabie, zidurile din cărămidă, acoperișul din țiglă, iar din anul 1883 s-a ridicat turnul din scândură acoperit cu tablă. În anul 1971 întregul acoperiș a fost făcut din scândură și placat cu tablă.

Interiorul este pictat de Serghei Coici și Gheorghe Terzici din Chichinda cu scene din Noul și Vechiul Testament pe o tencuiuială executată de Anton Paul din Cenadul sărbesc și Aron Jivcovici din Becicherecul Vechi. Iconostasul și tronul fecioarei sunt în stil baroc, autorul fiind necunoscut.

Clopotnița este înzestrată cu clopote, dintre care cel mai important fiind clopotul mare, deoarece pe el e icoana Sfântului Nicolae încă din turnare.

Hramul bisericii se sărbătorește pe 9/22 mai de Sfântul Nicolae cel de vară.

SCRISOARE DESCHISĂ**M-AU FASCINAT ÎNTOTDEAUNA SUFLETELE OAMENILOR**

Pentru că timpul și spațiul nu ne permit uneori să scriem o autobiografie amănunțită aş dori, în mod sinoptic, să mă prezint.

Mă numesc LUMINIȚA BOLDOVICI și am absolvit Școala generală în Cenad până în 8 septembrie 1984 când am părăsit comuna pentru a mă stabili definitiv în orașul Chicago din Statele Unite ale Americii. Aici am terminat liceul, în 1987, după care am urmat Facultatea de istorie pe care am absolvit-o în 1991 și profesoratul în 1993. Specialitatea obținută este Istoria balcanică. Lucrarea de licență am făcut-o despre Revoluția română din Decembrie 1989.

În prezent sunt profesoară de istorie și geografie la liceul Marschal Metro High School din Chicago. În viitor doresc să obțin titlul de doctor care-mi va permite să predau la Facultatea de istorie.

Deci „odiseia” mea continuă...

Mă adresez cenăzenilor, deoarece pentru mine Cenadul copilăriei mele a fost și va rămâne cetatea Morisena.

Încă din copilărie am iubit istoria și natura și în Cenad am descoperit o bogată vatră de istorie. Aici în inima Banatului istoria și natura se contopesc armonios.

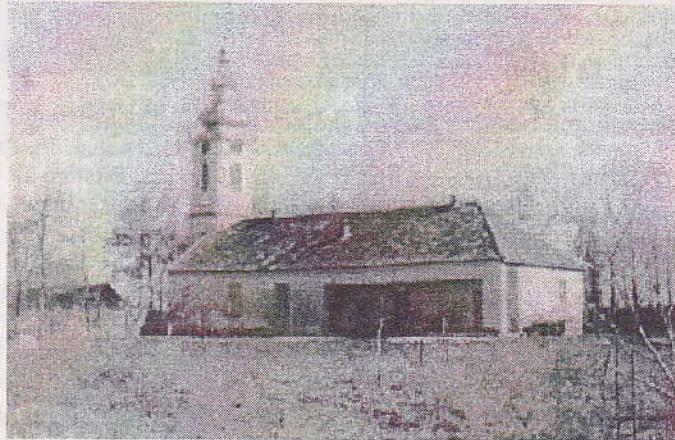
Ceea ce m-a fascinat mai mult nu au fost natura și istoria, ci și sufletele care sfîntesc locul și însuflătesc natura și istoria, deci oamenii!

În Cenad am legat prietenii eterne și nu numai atât. În Cenad am petrecut o copilărie minunată în preajma bunicilor mei și a rудelor care neconcenit mi-au îndrumat pașii în viață spre bine.

Nu voi uita nici importantul rol pe care l-a avut în viața mea școală din Cenad cu cadrele didactice ce o serveau. Ei mi-au oferit o educație solidă datorită căreia am putut face față cerințelor de dincolo de Oceanul Atlantic.

Tuturor le urez o viață materială și spirituală îmbelșugată și respect reciproc între cetățeni.

LUMINIȚA BOLDOVICI
Chicago
S.U.A.



Reparațiile exterioare s-au făcut succesiv în anii 1833, 1956, 1971, 1985 și în 1995, iar cele interioare în anii 1901 și 1975 când s-a și electrificat biserică. Toate aceste reparații au fost înfăptuite din donațiile enoriașilor și a unor binevoitori.

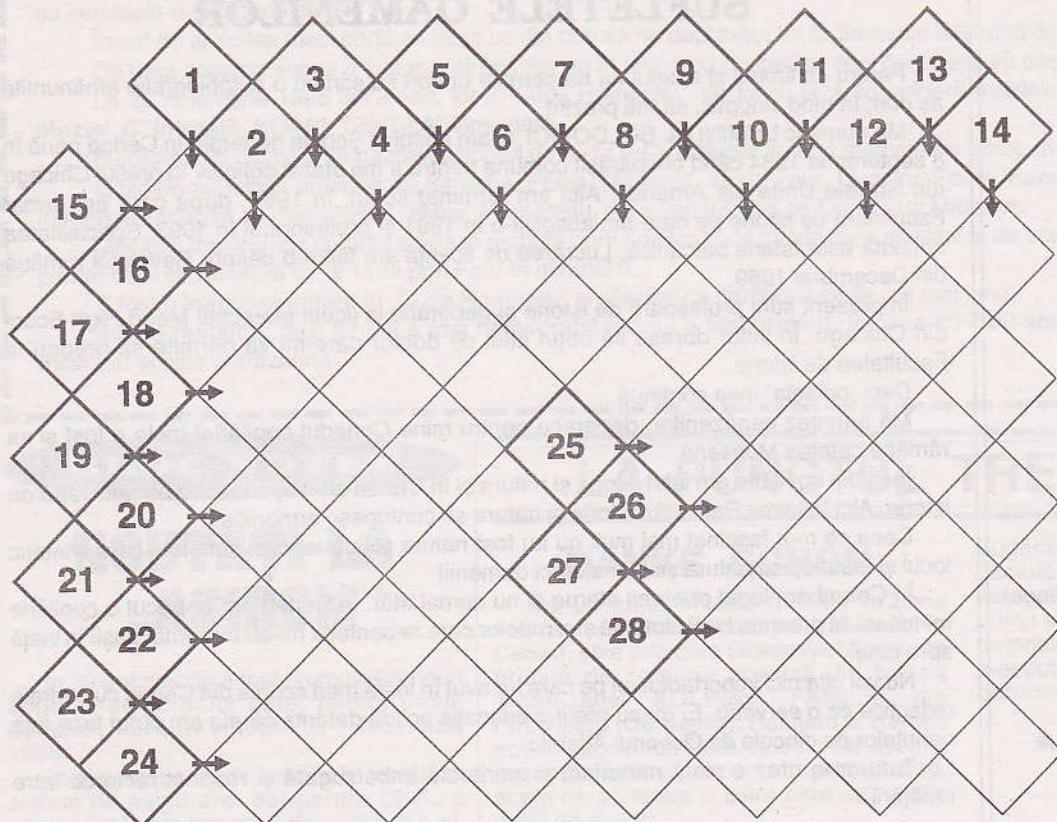
Statisticile anului 1845 ne arată că parohia numără 3864 de suflete și 146 de locuințe. Azi 412 suflete și 146 de locuințe (de rit ortodox sârb). Chiar dacă sunt puțini enoriași, aceștia frecventează cu regularitate biserică, o întrețin, și păstrează obiceiurile din strămoși moștenite.

De-a lungul anilor, din 1706 până în zilele noastre hramul Sfântului Nicolae din Cenad a avut 30 de slujitori, ca din 1968 să-l aibă pe preotul paroh Gheorghe Plavsyi.

C.G.

INTEGRAMĂ

de Liubomir Mendebaba



1. Țară africană
2. În acel loc
3. A proteja
4. Respins de portar
5. Loc
6. Prietenie
7. Campion
8. Soare egiptean
9. Tată german
10. Oraș în Grecia
11. Din Arabia
12. Apar
13. Fără
14. Uliu
15. Oraș dunărean
16. Opusă atacului
17. Presare
18. Cere camătă
19. Nu vorbesc
20. Sau
21. A brăzda
22. Apă sătătoare
23. Apărut
24. Prepară oțelul
25. În atașe!
26. Desen gol!
27. Investighează în SUA
28. Intrare în natură!

DEZLEGAREA JOCURILOR ANTERIOARE

Nr. 7(1995)

MINI

de Liubomir Mendebaba

ORIZONTAL: 1. Balama. 7. Rapsod. 8. Tirana. 9. Girant. 10. Parola. 11. Natura.

VERTICAL: 2. Amiral. 3. Aragon. 4. Manila. 5. Aparat. 6. Corner.

Nr. 8(1995)

O, BRAD FRUMOS

de Liubomir Mendebaba

VERTICAL: 1. Cenăzeanul-Cenad. 2. Cefa. 3. Cega. 6. Plopi. 7. Radna. 8. Ciclop. 9. Ostrov. 12. Acrită. 13. Dao. 14. Lia. 15. Aurită. 19. Platan. 20. Var. 21. Tot. 22. Italia. 25. Snapa. 26. Tasate. 28. Ari. 29. Ici. 31. Baston. 32. Uriașă. 34. La mulți ani. 36. Sărbătoare. 39. Mat. 40. NAA. 43. Ana. 45. Mit. 48. Eav. 49. Grangur. 50. Rol. 56. As. 57. Ir. 60. Act. 61. Așa. 63. In. 64. Ot.

ORIZONTAL: 2. CEC. 3. Ene. 5. Fag. 6. Pazar. 8. Comando. 10. Ip. 11. N.S. 12. Acidulată. 16. Cl. 17. Ali. 18. Ru. 19. Provocator. 23. Lipa. 24. Ovit. 25. Stat. 27. Rănit. 30. Tabu. 33. Natal. 35. Rac. 36. Salar. 37. ASA. 38. Amidină. 41. Isi. 42. Panama. 44. Armată. 46. At. 47. Nu te grăbi. 51. Os. 52. Nepal. 53. Aro. 54. Atena. 55. Tăvălit. 58. IS. 59. RO. 60. Agă. 62. Nicușor. 65. Intrate.

GHEORGHE ANUICHI
CARMEN CIURICIN

GHEORGHE DORAN
IOAN POPOVICI

DANIEL GROZA
ION SAVU

ELENA FLONTA
SAVA VLASCICI

ZIAR EDITAT ȘI SPONSORIZAT
DE ASOCIAȚIA AGRICOLĂ

M CENAD
ORISEN A

ISSN 1222-5843

Culegere și paginație computerizate.

Tiparul executat la S.C. „HELICON” BANAT S.A. 1900 Timișoara, Calea Aradului 1